

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.342/2025/12.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Hornyák Szabolcs János, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró
Dr. Horváth Péter, előadó bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2025. június 17.

Az ügy tárgya: lopás büntette és más bűncselekmény

Terhelt(ek): terhelt

Első fok: Kisvárdai Járásbíróság, 4.B.100/2024/14., ítélet, tárgyalás,
2024. november 19., jogerős: 2025. január 15.

Az indítvány előterjesztője: a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség

Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezés érdekében

Rendelkező rész

A Kúria a lopás büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Kisvárdai Járásbíróság 4.B.100/2024/14. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

I.

[1] A Kisvárdai Járásbíróság a terhelt távollétében folytatott eljárásban a 2024. november 19. napján meghozott 4.B.100/2024/14. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki lopás büntetében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont] és lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont be) alpont]. Ezért őt – halmazati büntetésül – 8 hónap szabadságvesztés büntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 1 év 6 hónap próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztést a végrehajtásának utólagos elrendelése esetén börtönben kell végrehajtani, és ebben az esetben a terhelt legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A terhelttel szemben 75.400 forint erejéig vagyonelkobzást rendelt el, rendelkezett továbbá a bűnügyi költségről. Az elsőfokú bíróság ítélete 2025. január 15. napján jogerőre emelkedett.

II.

[2] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség – a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjára alapítottn – terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

[3] Indokai szerint az eljáró bíróság feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést vétett azzal, hogy a terhelt távollétében folytatta le az eljárást és hozott vele szemben ítéletet, mivel a tárgyalás napján a terhelt már fogva volt, és erről a rendőrség a bíróságot előzetesen tájékoztatta.

[4] A Legfőbb Ügyészség BF.347/2025/3. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt – annak indokaival egyetértve – fenntartotta, és szintén a megtámadott határozat hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

III.

[5] A felülvizsgálati indítvány alapos.

[6] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a jogerős ügydöntő határozattal szembeni jogi – és nem pedig ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja.

[7] A Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, hogy felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, a jogerős ügydöntő határozatban rögzített tényállás alapulvételével, kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontban megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[8] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pont 2. fordulata szerint felülvizsgálati ok, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja értelmében ilyen feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[9] Jelen ügyben a rendelkezésre álló iratok alapján a Kúria a következőket állapította meg:

- a terhelttel szemben a Kisvárdai Járási Ügyészség a B.1130/2023/13. számú vádirattal 2024. február 21. napján emelt vádat a Kisvárdai Járásbíróságon lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont] miatt, egyben indítványozta, hogy a bíróság büntetővégzést hozzon;

- ennek alapján a járásbíróság a terhelttel szemben 2024. március 19. napján 4.Bpk.83/2024/6. számon büntetővégzést hozott;

- mivel a határozatot a terheltnek nem lehetett szabályszerűen kézbesíteni, a bíróság 2024. június 28. napján tárgyalás tartása iránt intézkedett;

- a terhelttel szemben 2024. július 24. napján elfogatóparancsot bocsátott ki;

- az elfogatóparancs nem vezetett eredményre, ezért a Kisvárdai Járási Ügyészség 2024. szeptember 16. napján indítványozta, hogy a bíróság az eljárást a Be. CI. Fejezetének szabályai szerint, a terhelt távollétében folytassa le;

- ezt követően a Kisvárdai Járási Ügyészség a B.53/2024/11. számú vádirattal 2024. szeptember 19. napján lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont be) alpont] miatt is vádat emelt a terhelttel szemben;

- az ez alapján indult büntetőügyet a járásbíróság a már folyamatban volt üggyhöz egyesítette;

- a Kisvárdai Rendőrkapitányság 2024. október 31. napján arról tájékoztatta a bíróságot, hogy a terhelt fogva van a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézetben, várható szabadulása 2027. június 24. napja;

- a járásbíróság 2024. november 19. napján a terhelt távollétében tárgyalást tartott, és vele szemben ítéletet hozott;

- az ítéletet a terheltnek hirdetményi úton kézbesítette;

- mivel az arra jogosultak közül senki nem élt jogorvoslattal, megállapította, hogy az ítélet 2025. január 15. napján jogerős lett.

[10] A büntetés-végrehajtási szervezet nyilvántartása szerint a terheltet 2024. június 22-én vették őrizetbe, a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézetbe történő befogadására pedig 2024. június 24. napján került sor. Fogvatartása azóta folyamatos, várható szabadulása 2029. június 21. napja.

[11] Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során a terhelt nem tartózkodott ismeretlen helyen, hanem korábbi jogerős szabadságvesztés büntetését töltötte.

[12] Mindez azt jelenti, hogy a bíróság úgy idézte a terheltet hirdetményi kézbesítéssel a 2024. november 19-i tárgyalásra, majd tartotta meg a tárgyalást és hozott ügydöntő határozatot a terhelt távollétében, hogy mindeközben a terhelt tartózkodási helye ismertté vált, fogvatartásban volt.

[13] Emiatt a terhelt távollétében történő eljárásnak a Be. 747. § (3) bekezdés a) és b) pontjában foglalt feltétele nem valósult meg. E szabály szerint a távollévő terhelttel szemben vádemelésnek, és azt követően a bíróság eljárásának akkor van helye, ha a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy vagy a terhelt az eljárás során elszökött, elrejtőzött, vagy megalapozottan feltehető, hogy a büntetőeljárás elkerülése érdekében más módon elérhetetlenné vált, illetve a felkutatása érdekében tett intézkedések észszerű időn belül nem vezettek eredményre.

[14] Amennyiben akár a perbíróság, akár a terhelttel szemben folyó más ügyben a bíróság, ügyészség vagy a nyomozó hatóság előtt a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés foganatbavételére figyelemmel a tényleges tartózkodási helye ismert, távollévő terheltnek nem tekinthető. Ezért ilyen esetben a Be. CI. Fejezete szerinti távollévő terhelt elleni külön eljárás lefolytatásának nincs helye függetlenül attól, hogy a fogvatartás ténye ténylegesen az eljáró bíróság által tudott volt, vagy sem.

[15] Megjegyzi a Kúria, hogy az iratokból kitűnően jelen ügyben a rendőrkapitányság még a tárgyalás előtt tájékoztatta a bíróságot arról, hogy a terhelt fogva van.

[16] A tárgyaláson való jelenlét jogáról a terhelt a Be. 430. § (1) bekezdése szerint lemondhat, ez azonban jelen ügyben nem történt meg. Ha pedig a vádlott jelenléte a tárgyaláson kötelező, és szabályszerű idézés ellenére nem jelenik meg, a bíróság intézkedik a vádlott jelenlétének biztosítása iránt [Be. 423. § (1) bekezdés].

[17] A Kúria korábbi határozatában már kifejtette, hogy a terhelt távollétében az eljárási cselekmény nem tartható meg, ha arra a terhelt idézése lakcíméről megtörtént, de az azt tartalmazó postai küldeményt azért nem tudta átvenni, mert büntetés-végrehajtási intézetben fogva volt. A tárgyalás megtartása ez esetben akkor is a határozat feltétlen hatályon kívül helyezéséhez vezet, ha az idézés szabálytalansága a bíróságnak nem volt felróható (BH 2015.152., Bfv.III.444/2022/9.).

[18] Mindezek alapján az eljáró bíróság a tárgyalást olyan személy – a terhelt – távollétében tartotta meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező lett volna, ezért a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés megvalósult.

[19] Ekként a Kúria a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen elbírálván a megtámadott határozatot a Be. 663. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

[20] *A döntés elvi tartalma*

A terhelt távollétében az eljárási cselekmény nem tartható meg, ha arra a terhelt idézése lakcíméről megtörtént, de az azt tartalmazó postai küldeményt azért nem tudta átvenni, mert büntetés-végrehajtási intézetben fogva volt.

[21] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. június 17.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Horváth Péter s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A Kúria Bfv.III.342/2025/12. számú végzése 2025. június 17. napján véglegessé vált.

Budapest, 2025. június 17.

Molnár Ferencné dr. s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő
BÉ